

1.- Identificació

Centre: Col·legi La Merced
Adreça: c. Provençança, 283
Telèfon: 93 215 49 53 **Adreça electrònica:** a8005473@xtec.cat
Nom de la persona de contacte: Clara Casas
Web del centre: www.lamerced.org

2. Col·lectius que participaran a les Escoles+Sostenibles

	Nombre total de cada col·lectiu	Cicle o nivell al qual pertanyen
Professorat	4	secundària i primària
Alumnat	6	secundària i primària
Famílies		
Monitors	1	
Personal no docent(especificar)	1	

3. Títol del projecte

De la conscienciació a l'acció reforçada!

Explicació

No en tenim prou d'haver treballat la conscienciació mediambiental durant tots aquests cursos, som conscients que hem de reforçar les actituds mediambientals del dia a dia.
Per això ens proposem reduir els residus, tant dels esmorzars com a la cuina, aprofitar els residus orgànics per compostar, promoure el consum responsable i augmentar el verd a l'escola.

4. Síntesi de la programació prevista

4.1 Documents

Objectius

Incrementar la conscienciació mediambiental del Centre

Reduir els residus, tant dels esmorzars com a la cuina, participant en projectes com Embolcalls més sostenibles, Pla de Prevenció de Residus.

Aprofitar els residus orgànics per compostar

Promoure el consum responsable i solidari

Augmentar el verd, prendre com a valor la biodiversitat i augmentar el benestar a l'escola, renaturalitzar l'escola: organitzar i augmentar en un nou taulell d'hort urbà, organitzar un jardí vertical.

Passar de la conscienciació a la coresponsabilització sabent el que es fa.

Accions

Participació en el projecte embolcalls més sostenibles, durant els tres anys de duració del projecte.

Realització de tallers de consum responsable

Realització de tallers sobre reciclatge de residus generats a l'escola i a casa, i un taller monogràfic de residus orgànics

Endagar l'activitat del compostador

Participació en el Pla de Prevenció de Residus

Temporalitat

curs 2013-14: Participació en el projecte embolcalls més sostenibles, segon any

Realització de tallers de consum responsable

Realització de tallers sobre reciclatge de residua orgànics

Endagar l'activitat del compostador

Estudiar com confeccionar un jardí vertical

Afegir una nova taula d'hort escolar

curs 2014-15: Confecció d'un jardí vertical

Activitats taller d'alimentació, tallers de salut, activitats i sortides relacionades amb la conscienciació mediambiental

curs 2015-16: Continuació de l'hort, jardí vertical

Activitats de consum responsable. Procurar que totes o la majoria de les activitats que es facin a l'escola estiguin relacionades amb la cura del medi ambient, o que tinguin un vessant relacionat.

Participació en el desenvolupament del Pla de Prevenció de Residus

Responsable

Coordinadora: Clara Casas Casas

Col·laboradors: cap d'estudis de primària: Lourdes Soler i Meritxell Soler, tutors/es: Isabel Farré Rodríguez, Carla Muntaner, Claudia Noguera. Hort: Glòria Degà Amenós, Alexandra Carrés, manteniment: Manel Gendrau. secretaria: Guadalupe Pérez.

criteris i indicadors d'avaluació

Hem revisat del PEC i/o d'altres documents. Inclouen com a mínim un apartat de l'ideari del centre respecte a la sostenibilitat, la política ambiental del centre i l'educació ambiental per la sostenibilitat. S'expressa i concreta en objectius i propostes de gestió i educatives :
Crear un objectiu ambiental nou dins del Projecte Educatiu del Centre: afavorir la biodiversitat
Desenvolupar tasques mediambientals relacionades amb la biodiversitat: fer el seguiment d'un hort urbà i preparar la elaboració d'un jardí vertical. Relacionades amb la gestió de residus, i el consum responsable

Memòria

Memoria agenda 21 escolar 2013-2016

2013-14

Acte de signatura del compromís al Saló de Cent de l'Ajuntament

El passat 11 d'octubre de 2013 vam celebrar l'Acte de Signatura del curs 2013-2014 el qual, com cada any, es va fer al Saló de Cent de l'Ajuntament de Barcelona.

Com que aquest any comencem un nou trienni, hem estat convidats/des.

Han assistit en nom de l'escola, 4 alumnes de 4t d'ESO:, Adrián Blazquez, Toni espuña Aida Gornés i Blanca Simon

Vam rebre la placa d'enguany i el reconeixement del nou projecte triennal 2013-2016

TALLER 3r ESO

EL SOROLL, UNA PROBLEMÀTICA INVISIBLE

Coneguem com es mesura el soroll a la ciutat i quin efecte té sobre la nostra salut.

Demanem als alumnes que descriguin què és el so i el soroll per a ells i quina relació hi ha entre tots dos. Parlem sobre els sentits que ens fan conèixer el medi on ens movem.

Proposem als alumnes que es tapin els ulls amb antifàços i identifiquin els sons que senten de diversos paisatges sonors, com un mercat o el camp, i finalment que descriguin el paisatge al qual corresponen.

Treballant algunes característiques físiques de les ones sonores comprovem que és mesurable, i incidim en les unitats i aparells de mesura, que posteriorment s'utilitzen per mesurar situacions

propres. Parlem de l'escala de decibels posant exemples d'accions o situacions, per vincular-ho amb els efectes sobre la nostra salut, temàtica que es desenvolupa al final del taller.

Amb els tècnics especialitzats que ens acompanyen, sortim de l'escola en grups i amb sonòmetres a les mans, mesurem com sona el barri al voltant de l'escola, i amb la UAA detectem i també visualitzem l'espectre dels sons. Comparem els resultats de les mesures amb els nivells recomanats per l'Organització Mundial de la Salut, fet que ens condueix a parlar de la contaminació acústica.

A través d'una activitat dinàmica sobre el coneixement dels efectes nocius del soroll a la salut, abordem la reflexió sobre els efectes que té i la necessitat de reduir el soroll.

Taller 4t ESO

I de l'orgànica què en fem?

Què és això que li diem compost, d'on surt, què passa amb la matèria orgànica que produïm, quin procés es segueix abans d'obtenir-lo, com el podem fer a casa, etc.

La majoria dels nois i noies creien que la fracció de residu més produïda a casa són envasos de plàstic.

Quedaren sorpresos en saber que aproximadament el 36% (en pes) dels residus generats són matèria orgànica. La qual, només la separen set dels vint-i-un assistents.

A més, vam tenir preguntes molt interessants, com per exemple, perquè hem de realitzar un compostatge i no podem deixar les restes de menjar directament al sòl.

Posteriorment es van observar, i els més valents van poder palpar, els cucs de Califòrnia del vermicompostador. Sabent així com fer una autogestió de la resta orgànica que generem a casa.

I per finalitzar, observaren el funcionament de l'àrea de compostatge comunitari que comparteixen les 56 famílies veïnes de Sagrada Família que formen part del projecte.

Tenim un hort, d'on podem obtenir restes vegetals i un compostador per estrenar.

Esperem que s'engresquin a iniciar-se en el món del compostatge ben aviat i més alumnes separin la fracció d'orgànica a casa seva.

PROJECTE EMBOLCALLS + SOSTENIBLES

Hem fet la diagnosi als cursos de 5è, 6è i 1r d'ESO, per a saber d'on partim, quina quantitat de residus generem en els esmorzars. Per això hem recollit els embolcalls dels esmorzars durant 3 dies no consecutius ni avisats. Els resultats més favorables han estat a Primària.

Hem repartit els nous embolcalls enrotllables als cursos 5è, 6è, 1r eso

Han signat un compromís d'utilització.

Després d'un temps d'utilització dels nous embolcalls, s'ha tornat a recollir els embolcalls durant 3 dies. Els alumnes de 4t d'ESO han separat, comptat i pesat els embolcalls,

RESULTATS: gr d'embolcalls (residus)

5è: 30,7 gr/ 6,58 %

6è: 77gr/ 16,51 %

1r eso: 135,9 gr/ 29,14 %

Embolcalls els 3 cursos durant 3 dies (esmorzar)

Es pot pensar que multiplicant per tots els cursos i tots els dies del curs, i sumant totes les

escoles, la quantitat és desorbitada!
Cal pensar en estratègies per millorar els resultats

Hort vertical

Uns quants alumnes de 5è de primària ens han portat plantes aromàtiques per muntar el nou hort vertical de l'escola. És una nova experiència... que esperem que sigui molt profitosa i puguem ampliar aviat per tenir més espais verds ben a prop nostre. A partir d'ara, ells s'encarregaran de tenir cura d'aquestes plantes. Gràcies a tots ells!!!'

ROBA AMIGA

És un projecte endegat al 2002 que té com a objectiu la inserció laboral de persones en situació o risc d'exclusió social a través de la valoració i gestió del residu tèxtil. Amb aquest programa es creen llocs de treball d'inserció, es redueix la quantitat de residus urbans generats i es realitzen altres programes de cooperació internacional.

Recollim roba usada una vegada al mes. Un servei que ofereix l'escola a les famílies.

El programa està gestionat per la Cooperativa Roba Amiga, de la qual és membre Solidança juntament amb altres quatre entitats.

COLLITES HORT

Fa uns dies vam recollir els enciams de fulla de roure que vam plantar al setembre a l'Hort Urbà que tenim a la nostra Escola. Els vam portar a la cuina i ens els vam menjar a l'hora de dinar... ..estaven boníssims!. També hem collit una coliflor i pèsols!

Ara només hem de plantar patates, cebes, tomàquets... i tindrem el nostre propi supermercat a la mateixa Escola.

Taller ECOCIUTAT

2n ESO

Interessant i entretingut taller. Hem fet una ciutat sostenible amb materials reciclats que els alumnes han portat de casa

TORNA EL PUNT VERD MÒBIL!!

El punt verd mòbil escolar és un recurs educatiu i de gestió dels residus especials per tal que els alumnes i les seves famílies prenguin consciència mediambiental. La visita del PVMEE és un bon moment per desfer-se dels residus especials que es generen al centre i a la vegada sensibilitzar a tota la comunitat educativa sobre la prevenció i correcta gestió dels residus. COM CADA CURS, TOTS HEM ESTAT PREPARATS PER APROFITAR LA VINGUDA DEL PUNT VERD MÒBIL. HEM LLENÇAT PILES, BOMBE- TES, APARELLS ELÈCTRICS, CD'S, CABLES, CARTRONS, LLAUNES I EMBOLCALLS DE LA CUINA...SEMPRE AMB LA IL•LUSIÓ QUE ENS CARACTERITZA EN TENIR CURA DEL MEDI BIENT!!

TALLER 1r ESO EL JOC DEL CONSUM RESPONSABLE (O NO)

A partir d'una dinàmica del tipus joc de taula, hem reproduït els dos tipus principals de conductes que més condicionen les nostres relacions de convivència.
Reflexió sobre el que comprem, malbaratem i rebutgem habitualment a les nostres llars.
Hem fet reflexionar a l'alumnat sobre el consum que fan, a la vegada que hem intentat promoure un consum responsable, tot això a través d'un entretingut i competitiu joc de taula.

CARTA DE COMPROMÍS D'UN BON COMPORTAMENT AMBIENTAL DURANT LA VISITA A COLLSEROLA A PROPÒSIT DEL CRÈDIT DE SÍNTESI DE 2n ESO

Benvolguts/des,
com cada any, desde ja fa 15 cursos, els/les alumnes de 2n d'ESO (27 alumnes) del col•legi La Merced, realitzen el crèdit de síntesi de Collserola, seguint criteris de respecte a la natura i el coneixement dels valors naturals del Parc, els darrers anys en el marc del seu Projecte ambiental d'Agenda 21 Escolar. Una de les activitats que hi desenvolupen consisteix en seguir una cursa d'orientació, activitat que comporta fixar unes fites pel bosc. El professor encarregat coordina l'activitat i, al acabar aquesta, els mateixos alumnes són els que recullen les fites. Seguidament el professor revisa que no en quedi cap, de manera que el bosc quedi com quan hi vam arribar. Per tant, l'activitat no és, en cap moment, d'impacte ambiental, així com la resta d'activitats. Ens comprometem a vetllar pel correcte ús de l'indret on transcorrin totes les activitats i evitar danys en la vegetació i les instal•lacions.
Tenim previst venir al Parc Natural de Collserola el 19 de març de 2013.
Preguem als responsables del Parc que ens doni el seu vist i plau per tal de desenvolupar l'activitat amb total seguretat.
Moltes gràcies,
Clara Casas i Jordi Calsapeu
responsables del grup
Col•legi La Merced

ENCONTRE GLOBAL PER A L'EDUCACIÓ I LA DIVULGACIÓ AMBIENTAL

CosmoCaixa 9 de novembre de 2013

L'acte ha estat presentat pel Sr. Josep Ma Ferrer Arpí, Director d'Innovació CCMA (former CCRTV) Audiovisual Media Catalan Corporation i Director de Innovación y Proyectos Estratégicos Corporació Catalana de Mitjans Audiovisuels, presentador de programes científics a TV3,

La Taula, en la primera part, ha estat integrada per les 4 Institucions, i com a representants, les persones següents: Josep Planes, Subdirector General d'Informació i Educació Ambiental de la Generalitat de Catalunya, Gonçal Lluna, Diputació de Barcelona, Enric aulí, Director de Serveis de Intervenció Ambiental a l'Ajuntament de Barcelona i Sonia Castañeda, Directora de Fundación Biodiversidad.

Comença el torn d'exposicions el Sr. Josep Planas, afirmant que és interessant promoure la participació ciutadana en els temes de sostenibilitat, la societat ha d'entendre que les entitats ambientals són primordials. Per aconseguir-ho fa falta: Informació, el Conveni d'Aarhus, llei que obliga a ser proactius en la informació ambiental i educació, en l'educació obligatòria tenim escoles verdes, en la Universitat és més complicat i en l'educació en el lleure les opcions són àmplies (Parcs naturals...)

Seguidament pren la paraula la Sra. Sonia Castañeda, explica quins àmbits abasteix la seva fundació: biodiversitat terrestre, marina, litoral, canvi climàtic i qualitat ambiental, economia i empleo verde. Des de la Fundació es treballa per a que la protecció del medi ambient serveixi per millorar la qualitat de vida dels ciutadans. De la Biodiversitat depèn la vida del Planeta, el benestar social i l'economia. S'ha buscat aliats en aquesta tasca: en el sector científic i en grans empreses, com Decathlon, creant aparadors de parcs naturals, Pimes i Micro pimes, recolzant els emprenedors verds, i Organitzacions com WWF, mitjançant campanyes. Fa referència a la frase de Jordi Sargatal de la "seducció ambiental", i ho vincula amb el cinema ambiental. A continuació el Sr. Gonçal Lluna, explica les línies d'actuació de la Diputació: oferir suport als 311 municipis de la província de Barcelona. L'Àrea de Territori i Sostenibilitat vetlla per garantir la sostenibilitat del territori, amb l'objectiu de contribuir a la millora i la preservació del medi ambient.

D'altra banda, la Diputació de Barcelona participa en nombroses iniciatives internacionals i projectes europeus relacionats amb la temàtica ambiental. En són exemples tota la feina que es fa en el marc del Pacte dels Alcaldes i Alcaldesses i projectes europeus com l'Euronet 50/50. El Pacte dels Alcaldes i Alcaldesses i els Plans d'Acció per l'Energia Sostenible (PAES) neixen impulsats per la Unió Europea, com instruments de mitigació i adaptació al canvi climàtic. Els 179 municipis acollits a aquest programa estableixen un seguit d'accions directament relacionades amb la reducció d'emissions de gasos d'efecte d'hivernacle, per tant amb l'estalvi d'energia i amb la producció d'energies renovables. Valora l'acció de FICMA en el món de l'educació mediambiental ja que aporten seducció i curiositat.

Finalment, en el primer torn d'intervencions, exposa el Sr. Enric Aulí, repassant el seguit d'accions que, al llarg del temps ha desenvolupat l'Ajuntament de Barcelona, fins els nostres dies, on es segueixen 4 línies d'actuació: Agenda 21 escolar, en dos aspectes: desenvolupament d'horts verticals i celebració de l'any internacional del aire net al 2014, el Centre educatiu La fàbrica del Sol, on es fan intercanvi d'experiències per a l'estalvi energètic, una línia Política, el compromís ciutadà en que les entitats participen en la Sostenibilitat, i una Formació Professional orientada a temes ambientals.

A la segona part han participat Institucions de diferents països:

Gustavo Fasciutto de Polo Cultural ambiental de arte, ciencia y tecnologia de Tierra de Fuego. Afirmar que la cultura és el medi per arribar a la societat, segons la governadora, Sra. Maria Fabiana Ríos. Presenta un macro projecte de reserves naturals i accions culturals per convertir-se en un referent mundial

En segon lloc, parla Will Parrinello, director i productor de cinema, mitjançant els documentals THE NEW ENVIRONMENTALIST, divulga el treball dels premiats a The Goldman Environmental Prize.

Seguidament parla Miguel Angel Valladares, cap de comunicació de WWF: (GLOBAL) Organització líder en conservació ambiental que treballa per preservar la natura i els recursos naturals, present en més de 100 països. Explicarnos les vies educatives de l'organització. Yamile Eusebio, Directora del Programa de Actividades Formativas a GLOBAL FOUNDATION FOR DEMOCRACY AND DEVELOPMENT (Rep. Dominicana), fa un repàs de les activitats dutes a terme desde la creació de l'organització, com la formació d'un diccionari mediambiental, excursions, ecohort a les escoles i comunitats, projecte Recrearte de creació amb productes de rebuig, curtmetratges, etc.

Per últim pren la paraula el Sr. Rosano Ercolini, d'AMBIENTE E FUTURO (Italia), Premiat al Goldman 2013 professor i científic impulsa una campanya d'educació per arribar al Residu Zero (Zero Waste), obtenint resultats més que tangibles amb una població de ja més de 2.000.000 de persones en la regió de Toscana que segueixen aquest model.

En la última etapa de la trobada i, abans del torn de preguntes, tenen la paraula: Liliana Flores, de la Fundación Naturaleza Hombre, Mèxic. Fundada pel cantant internacional Emmanuel com una sinergia de valors i actituds pro-actives cap a la vida i la seva conservació.

Seguidament, Umberto Ríos, de International Center on Research, Estados Unidos, vol fer palès un canvi de paradigmes, en el sentit que és impensable que, amb la producció d'aliments que es genera, no sigui possible alimentar el Planeta.

Per últim, Claudio Lauria, President del Festival Internacional de Cine de Medi Ambient (FICMA), assenyala que l'esperit del festival és que sigui una finestra al món, per fer noves sinèrgies i generar feedback. El Medi Ambient és un dret humà i les guerres són un problema mediambiental molt important. Pensaments com que la vida d'un mateix sigui més important que la d'un arbre, són els que motiven a Claudio a continuar amb aquesta gran tasca. Projectar pel·lícules és una necessitat i el cinema és un eina per transmetre el missatge i arribar a tot el públic. Gràcies a la Generalitat s'ha posat en marxa la Ficmateca per arribar a les escoles, amb la Col·laboració de la Fundacion Biodiversidad.

Finalment, han parlat el president del Col·legi d'Ambientòlegs, per presentar les seves línies d'actuació, així com Clara Casas, en representació de l'SCEA que també ha exposat als assistents que és l'SCEA, i quines són les seves activitats.

Després de diverses intervencions, es dona per acabat l'acte.

CosmoCaixa Barcelona, 9 de novembre de 2013

2014-15

A partir de l'1 de setembre de 2014, l'Agenda 21 Escolar estrena nova marca del programa i es diu: Barcelona Escoles + Sostenibles.

Escoles + Sostenibles (abans Agenda 21 Escolar) és un programa pensat per facilitar la implicació dels centres educatius en l'ambiciós projecte planetari d'imaginar i construir un món millor i més sostenible, començant per la intervenció en l'entorn més immediat.

El web d'Escoles + Sostenibles és www.bcn.cat/escolessostenibles

Actuacions curs 2014-15

1. Muntatge d'un espai per la germinació i creixement de les llavors. En aquest petit espai, creat

al pati interior que comunica amb la classe de P5, s'han fet germinar llavors i, quan han estat planter, s'han passat a l'hort de la terrassa.

2. Ha arribat el moment d'activar el nostre hort!

El primer que hem fet és adequar l'hort, traient les males herbes, que n'hi ha moltes!!!

Seguidament abonar la terra ja que les hortalisses que vam plantar el curs passat van consumir molts nutrients del substrat i...

per tant, ara cal proveir de minerals la terra de l'hort. Això ho podem fer gràcies a que, com cada curs, Barcelona Escoles + Sostenibles ens ofereix a tots als centres del programa compost per complementar les actuacions en els nostres horts i jardins escolars. Així, el dia que ens assignin, anirem a recollir una bona quantitat de compost.

És imprescindible tornar a enriquir la terra per tenir bones collites!

Què hi podem plantar ara?

- Bledes
- Espinacs
- Raves
- Enciams
- Canonges
- Rúcula
- Cebes tendres
- Api
- Porro
- Pastanagues
- Coliflor

Dons, apa!, posem-nos en marxa!!!

3.

SOL•LICITUD DE COMPOST i MULCH CURS 2014-15

DATA SOL•LICITUD 11-oct

Hem fet els càlculs i hem vist que necessitem (expressar-ho en litres):

Compost Mulch Cubells que portem (50L) Cubells que posa el viver (50L)

Quantitat en litres 30 l X

4. Aprenem a cuidar el nostre hort

L'hort vertical: Ja tenim un lloc per a les plantetes d'infantil. Hem posat les plantetes als diferents compartiments de l'hort i les hem regat. Ara els hi tocarà el solet!

5. La nostra primera collita!

Aquest curs hem començat a treballar amb el planter de l'escola. Hem sembrat pastanagues,

tomàquets, plantes aromàtiques...per després transplantar-ho a l'hort. A la fi hem fet la primera collita. Uns raves que esperem siguin d'allò més bons! Entre tots ho hem fet amb molta il·lusió començant ara a recollir-ne els fruits. Us en seguirem informant!

6.El Punt Verd Mòbil Escolar i Elèctric ha vingut a l'escola!

El PVMEE ha estat davant de l'escola el
dijous 16 d'octubre en torn de matí
(de 08:45 a 13:15h).

El punt verd mòbil escolar és un recurs educatiu i de gestió dels residus especials per tal que els alumnes i les seves famílies prenguin consciència mediambiental.

La visita del PVMEE és un bon moment per desfer-se dels residus especials que es generen al centre i a la vegada sensibilitzar a tota la comunitat educativa sobre la prevenció i correcta gestió dels residus.

QUÈ HI PODEM PORTAR?

- Aerosols - Ampolles de cava- Aparells elèctrics petits - piles alcalines, de botó i altres - cartró- Fusta - Informàtica: teclats, ratolins... / TV, ràdio...- Radiografies - Telèfons mòbils- Tònens / cartutxos de tinta - Juguines elèctriques i electròniques - bombetes - càpsules de cafè monodosi (plàstic i alumini)

RESIDUS QUE NO PODEM PORTAR

Medicaments caducats, residus sanitaris, residus orgànics, restes vegetals, runes, mobles i trastos, restes de fustes, grans electrodomèstics, aparells elèctrics i electrònics grans (tipus una fotocopiadora, p.e.), substàncies tòxiques (àcids, pintures...) .

Vam tenir la possibilitat de portar aquells residus que no podem llençar en els contenidors a prop de casa o de l'escola perquè són residus especials, com radiografies, aparells elèctrics petits, telèfons mòbils vells, etc...

Vam passar pel PVM Escolar segons un horari establert i vam poder veure com es separen els diferents residus especials (piles, radiografies...), procediment força interessant.

El PVM Escolar ens ha ajudat a valorar i ser més sensibles en la generació de residus, i col·laborar així en la seva correcta gestió'.

7.A l'escola embolcalls + sostenibles

Un curs més seguim duent a terme l'E+S, que té per objectiu fomentar la reducció dels embolcalls dels esmorzars i promoure la conscienciació, l'aprenentatge i la implicació de tota la comunitat educativa envers la prevenció de residus.

Després de dos anys realitzant l'E+S, enguany, pretenem seguir millorant els resultats i el procés d'aprenentatge que implica fer un pla de prevenció.

Com a tret de sortida, aquest passat dijous 2 d'octubre hem assistit la primera de les tres sessions formatives a l'Espai Jove La Fontana. Vam començar amb la intervenció de Núria Fradera, del departament de Gestió de Residus de l'Ajuntament, contextualitzant l'E+S en el Pla de Prevenció de Residus de la ciutat. Posteriorment, la Secretaria de l'Agenda 21 Escolar i la SCEA, coordinadores del programa, van explicar el projecte, es van recordar els passos a fer per iniciar el projecte i el calendari dels compromisos de l'E+S.

Per a més informació sobre l'E+S podeu consultar el PDF.

Tots els alumnes que han rebut l'embolcall sostenible han signat un compromís de bona utilització:

Per a complementar aquest projecte, hem comptat amb l'ajut de dues alumnes de 4t d'eso, l'Èlia Royo i l'Anna Guillot que han fet el Projecte de recerca sobre l'alumini.

Els objectius d'aquest projecte han estat:

- 1.Reduir l'ús de l'alumini , començant per l'escola
- 2.Afavorir l'ús d'alternatives respectuoses amb el medi ambient.
- 3.Conscienciar a les persones dels efectes nocius que té aquest element, i de com afecta al planeta

La fotografia mostra un tub omplert amb tot el paper d'alumini que els alumnes de primària i la ESO van dipositar a les escombraries durant la mitja hora de pati respectivament.

Primera Diagnosi Segona Diagnosi

En la primera diagnosi es pot observar com els alumnes de 1r de Primària, com a mínim 3 portaven paper d'alumini per esmorzar.

En canvi, en la segona diagnosi hi ha un dia en el qual cap dels alumnes va portar paper d'alumini per l'esmorzar

En la primera diagnosi, dels alumnes de 6è de Primària, el total d'embolcalls utilitzats (paper d'alumini, envasos de plàstic, film transparent, tovallons de paper...) Eren d'un total de 27 en 3 dies.

A la segona diagnosi es pot veure que la recollida total en 3 dies va ser de 6 embolcalls. Per tants es pot observar un gran descens respecte el nombre d'embolcalls utilitzats en 3 dies.

En la primera diagnosi dels alumnes de 2n de la ESO el nombre total d'embolcalls d'alumini en 3 dies eren de 32.

En la segona diagnosi gairebé aquest nombre s'ha reduït en la meitat, 17.

En conclusió tots els cursos han reduït el seu consum de tots els embolcalls (paper d'alumini, film transparent, tovallons de paper, envasos de plàstics...) Augmentant així l'ús dels embolcalls sostenibles.

Conclusions del Projecte Alumini, 4t eso:

Elia: La meva conclusió és que hem pogut observar om a partir de les campanyes realitzades, el

repartiment dels embolcalls sostenibles i el experiment que van fer amb el tub d'assaig d'alumini demostra que els alumnes s'han adonat de la gran contaminació que suposa i han reduït en més d'un 50% el seu consum en la segona diagnosi respecte la primera.

Anna: La meva opinió és que s'ha reduït l'ús de l'alumini gràcies a campanyes que hem fet la Elia i jo.

He après a treballar en equip, a reduir l'alumini i a utilitzar l'embolcall sostenible.

8.Roba Amiga. Recollida de roba usada curs 2014-15

El consorci d'entitats de la Cooperativa Roba Amiga està format en l'actualitat per les següents empreses d'inserció: Formació i Treball, ADAD-L'Encant, Solidança, Troballes i Recibaix, i té per objectiu modernitzar el sector en termes d'eficiència i rendibilitat, fent el procés de gestió de la roba de segona mà a Catalunya més eficient, per reduir al màxim els residus tèxtils a través d'un model que promogui la inserció de persones en situació o amb risc d'exclusió social.

Aquest curs la recollida s'ha fet els següents dies:

- 1 i 2 d'octubre
- 29 i 30 d'octubre
- 26 i 27 de novembre
- 17 i 18 de desembre
- 28 i 29 de gener
- 25 i 26 de febrer
- 19 i 20 de març
- 21 i 22 d'abril
- 19 i 20 de maig
- 10 i 11 de juny

9. PER NADAL...

CADA RESIDU AL SEU LLOC!!!

AQUÍ TENIU ALGUNS CONSELLS:

La natura

- no feu servir molsa per als pessebres
- no utilitzeu vesc o galzeran com a plantes ornamentals
- adquireu arbres de Nadal de vivers i plantacions controlades
- substituïu els avets de Nadal per espècies mediterrànies

Els àpats

- compreu la quantitat justa de menjar
- eviteu les vaixelles de plàstic d'un sol ús
- consumeu productes frescos i de producció local

Els residus

- recicleu l'arbre de Nadal
- recicleu el paper i el cartró dels embolcalls dels regals
- recicleu el plàstic i reutilitzeu les bosses
- recicleu el vidre de les ampolles
- feu guarniments amb materials reciclats

- visiteu la deixalleria quan feu neteja dels trastos vells

Els regals

- eviteu els embolcalls innecessaris
- feu servir felicitacions electròniques
- feu regals útils

L'energia

- substituïu les bombetes clàssiques per làmpades de baix consum
- adequèu la calefacció a les necessitats reals
- utilitzeu piles recarregables en les joguines i els aparells electrònics
- adquiriu electrodomèstics d'alta eficiència energètica

Bones Festes i Feliç 2015.

10. Els petits de P3 aprenem amb l'hort de l'escola

Ara que arriba el bon temps, els nens i nenes de p3 hem pujat a la terrassa per observar i aprendre sobre les plantes. Com que estem treballant el tema de les verdures, les plantes, les flors...,

vam pujar amb el llibre del Tinet a fer una fitxa aprofitant el bon temps! Va ser una experiència diferent que vam gaudir tots moltíssim.

11. Transplantem llegums de manera cooperativa!

El passat Dimecres 18 de Març, els alumnes de 6è i P5 van encetar una activitat col•laborativa relacionada amb les plantes, temàtica que estan treballant actualment a l'àrea de ciències.

Va ser una experiència molt engrescadora i motivadora, la qual van gaudir de manera viva i significativa. Els resultats van ser òptims i estem a l'expectativa d'anar observant el creixement de les plantes que vàrem transplantar

12. Concurs de recollida de piles

"Les Piles, a l'Apilo de l'Escola"

LES PILES ESGOTADES TENEN UNA NOVA VIDA

AL PLANETA RECICLATGE

LA COMPETICIÓ DE RECOLLIDA DE PILES!

La normativa europea i estatal estableix que a partir de l'any 2015 s'ha de recollir un 45% de les piles i acumuladors portàtils que surten al mercat. Actualment a Catalunya només recollim el 34%. Per tant, per complir amb la normativa hem d'incrementar la recollida selectiva de piles de forma significativa. Per aquest motiu, és molt important la participació de totes i cadascuna de les escoles.

És per això que la nostra escola s'ha afegit a la campanya de la Generalitat de Catalunya juntament amb l'Agència de Residus de Catalunya. El projecte APILO XII proposa fer una recollida selectiva de piles usades. Hem instal·lat un contenidor per a poder desfer totes les piles que recullin els/les nostres alumnes. Les piles recollides es portaran a les plantes de reciclatge

d'aquests materials . D'aquesta forma intentarem ser una escola més sostenible, promoure el reciclatge i millorar el nostre Planeta!.

Benvinguts a l'univers de l'Apilo, el coet que fa que les piles esgotades arribin al Planeta Reciclatge.

Ens hem inscrit al concurs Les piles, a l'Apilo de l'escola i ha aterrat un coet contenidor Apilo a la nostra escola. Les tres escoles que recullin més piles per alumne en el període d'un mes seran premiades. Amb la vostra ajuda, podrem localitzar, recollir i enviar totes les piles al Planeta Reciclatge.

La nostra missió com a agents Apilo és omplir entre tots el coet contenidor de piles esgotades, i perquè així pugui arribar al Planeta Reciclatge!

Us animem a que PARTICIPEU EN EL CONCURS i porteu a l'escola quantes piles com sigui possible!

13. El passat dimecres 6 de maig de 2015 es va celebrar la primera sessió plenària del Consell Ciutadà per la Sostenibilitat re-fundat. Un consell consultiu per avançar cap a una ciutat més sostenible. Clara Casas Casas en forma part a partir d'aquesta data com a representant del Col•legi La Merced

Curs 2015-16

Durant el curs 2015-2016 hem centralitzat les activitats a l'ESO de cara a reduir residus a l'escola.

1. Hem organitzat tallers de Reducció de residus a l'ESO

Dimecres 13 de gener del 2016 en horari de matí

TALLER: CONEIX MILLOR ELS RESIDUS!

Aquest curs donem molta importància a reduir els residus que generem!!!

Hem fet un taller per saber-los identificar!!!

Sabem reconèixer de quin tipus són i on s'han de dipositar?

Sabem com reduir-los?

Els objectius que es proposa el Taller són:

- Identificar els residus que es generen majoritàriament a casa i a l'escola.
- Explicar diferents estratègies per disminuir la generació de residus.
- Analitzar la diferència entre reciclar, reutilitzar i reduir i practicar actituds personals.
- Adquirir competències per actuar d'una manera responsable envers el medi.

L'Activitat s'ha fet a l'aula on es donen a conèixer el cicle dels residus i recursos, què se separa a casa i com es pot prevenir la generació de residus. A més, s'ha explicat a quines instal•lacions van a parar els residus i què se'n fa després. També, es reflexiona conjuntament sobre pràctiques per reutilitzar i reciclar, i per fer-ne d'un residu un recurs. Es fomenta el consum responsable i es treballen les 3R: reduir, reutilitzar i reciclar.

L'activitat s'ha basat en l'explicació, a través d'un power point, dels diferents tipus de residus i la quantitat que generem en el dia a dia. Es comenten els diferents tipus de contenidors relacionats amb cadatipus de residu, així com el tipus de residu que es genera més: la matèria

orgànica. També s'explica els diferents usos que poden tenir els residus. Els alumnes han participat activament en el taller fent preguntes i col·laborant durant l'explicació en tots els cursos, excepte els de 1r d'eso, que, en general, els hi ha costat més atendre i participar. He trobat a faltar que els alumnes poguéssin manipular material o que fos més interactiu a nivell de materials. La informació ha estat molt correcta i adequada. En general l'activitat ha estat molt profitosa per aclarir el tema de residus i poder engegar el Projecte de pla de reducció de Residus que l'escola ha començat aquest curs.

2. Hem començat el Pla de Prevenció de Residus

El Pla de Prevenció de Residus és un Projecte per reduir la quantitat i la toxicitat per al medi ambient dels residus generats a l'escola. La prevenció de residus suposa una gran oportunitat, no només per reduir els residus generats, sinó també per solucionar molts dels problemes logístics, econòmics i ambientals associats al consum de recursos i a la gestió de residus. La integració de petits hàbits de prevenció en la rutina diària dels centres fomenta un consum responsable.

L'Ajuntament de Barcelona, seguint els àmbits d'actuació plantejats al Pla de Prevenció de residus de Barcelona, va engegar un projecte pilot de suport en la preparació i redacció d'un Pla de Prevenció de Residus als centres escolars obert a les escoles que participen del programa Barcelona Escoles + Sostenible. Els objectius principals del projecte van ser:

- Posar de manifest les actuacions de prevenció que molts centres ja feien i
- Donar suport personalitzat als centres a l'hora d'aprofundir en l'aplicació del concepte i en la planificació de les actuacions futures.
- Elaboració d'una guia a partir del treball conjunt de tots els centres participants.

Com a resultat de l'aplicació del Pla durant els dos cursos anteriors a algunes escoles de Barcelona, s'ha creat la Guia per a la prevenció de residus als centres educatius que proposa una metodologia i un recull d'experiències per a portar a terme un pla de prevenció de residus al centre.

El projecte Prevenció de residus en centres educatius proposa seguir la metodologia de la guia i fer-ne un seguiment del procés a través d'unes reunions de treball conjuntes i unes visites de suport al centre. Amb les reunions de treball es pretén observar realitats diferents, identificar necessitats, compartir inquietuds, consensuar objectius i planificar estratègies de prevenció de residus en els centres escolars.

La nostra escola elaborarà la redacció del propi Pla de Prevenció a partir de la qual podrem consultar dades i experiències per tenir com a referència.

El concepte de prevenció de residus s'entén com un procés continu de treball i d'aprenentatge en el que és important que hi participi tota la comunitat educativa. Només a partir del coneixement de la generació dels residus en l'àmbit escolar serà possible introduir pràctiques de prevenció encertades i assolir una conscienciació de la comunitat escolar que garanteixi l'avanç en el procés de canvi d'hàbits i pautes de consum en relació a la prevenció.

Les etapes a seguir seran:

1. La Diagnosi

L'objectiu principal de la diagnosi es fer una primera i breu fotografia de la situació de la generació de residus en el centre escolar per recollir situacions ja conegudes i posar de manifest problemes o situacions desconegudes.

La diagnosi, necessàriament, ha de permetre:

- Analitzar de forma empírica (a través de l'observació de la realitat) la generació de residus.
- Interpretar i posar en comú la informació obtinguda (dades, documents, imatges, etc.) per estudiar, de forma teòrica, les possibilitats de no generació de residus (prevenció) en el centre escolar.

Per portar a terme la Diagnosi es farà un plànol de residus i una quantificació d'aquests.

2. La Planificació

L'objectiu principal de la planificació és explorar i definir les diferents estratègies de prevenció de residus que es portaran a terme al centre escolar a mig i llarg termini.

La planificació, necessàriament, ha de permetre:

- Recollir les observacions de la diagnosi per orientar les estratègies d'actuació a desenvolupar.
- Recollir les idees per a la prevenció de la forma més participativa possible.
- Prioritzar les actuacions de prevenció previstes en funció del context, dels objectius i recursos disponibles del centre.
- Posar data a les actuacions previstes, d'acord amb el grau de prioritat acordat.
- Identificar els responsables, els agents implicats, els passos i els recursos necessaris per desenvolupar-les.

3. L'Acció

L'objectiu principal de la fase d'actuació és executar les accions planificades en el centre escolar de forma prioritzada i continuada.

És el moment de treballar per tal de reduir la generació de residus en origen i reutilitzar els productes o les deixalles de l'escola.

La fase d'acció, principalment, ha de permetre:

- Mobilitzar els recursos humans i materials que són necessaris per engegar les actuacions de prevenció.
- Implicar, de forma global, al màxim nombre d'actors possible, però sense caure en la ineficiència.
- Assolir reduccions importants en el total de residus generats a l'escola.
- Integrar la prevenció de residus com a part del funcionament corrent del centre, tant en l'àmbit organitzatiu com curricular.

-

4. L'Avaluació

L'objectiu principal de la fase d'avaluació és verificar si els resultats assolits durant la fase d'actuació s'adeqüen als objectius establerts en la fase de planificació. És el moment de millorar, si cal, els aspectes poc reeixits de les actuacions executades i retroalimentar el Pla de Prevenció de Residus de forma dinàmica amb el coneixement assolit durant la implementació.

La fase d'avaluació, principalment, ha de permetre:

- Comprovar si les actuacions dutes a terme han respost a les necessitats planificades, reconèixer les desviacions i identificar les causes.
- Conèixer els beneficis assolits amb la implementació de les accions de prevenció executades.
- Proposar suggeriments i recomanacions per tal d'ajustar millor a la realitat les actuacions de prevenció futures.

5. La Comunicació

L'objectiu principal de la comunicació es fer partícip a tota la comunitat educativa del Pla de Prevenció de Residus per tal d'involucrar-la en el procés de prevenció. Com més àmpliament siguin compartits els objectius i resultats del pla, més fàcil serà avançar en el canvi d'hàbits que representa la prevenció

La fase de comunicació i participació, principalment, ha de permetre:

- Informar a tota la comunitat educativa dels processos i resultats del pla de manera continuada.
- Recollir les opinions de la comunitat educativa per tal de suscitar el seu compromís i la seva participació.
- Estimular la coherència ambiental del centre amb el tractament transversal de l'educació en valors i el canvi d'hàbits que engloba la prevenció de residus.

Ja ningú dubta que, des del punt de vista ambiental, el millor residu és aquell que no es genera i que hem de deixar de parlar de residus per parlar de recursos. Però, com fer-ho a la pràctica? I dins de l'àmbit escolar?

El nostre Centre, amb aquest Pla, referà el camí de la prevenció de residus, en el context del programa Bcn E+S i del Pla de Prevenció de Residus de Barcelona 2012 - 2020.

El què hem fet fins ara, subratllat de color verd, és:

1. INTRODUCCIÓ
2. PLÀNOLS DE RESIDUS
3. QUANTIFICACIÓ DE RESIDUS
4. ACTUACIONS DE PREVENCIÓ EN CURS
5. ACTUACIONS DE PREVENCIÓ PREVISTES
6. ACCIONS DE COMUNICACIÓ
7. INDICADORS DE SEGUIMENT

1. Introducció

El Pla de Prevenció de Residus Municipals (2012-2020) de l'Ajuntament de Barcelona reconeix els centres escolars com un dels centres d'activitats generadores de residus a la ciutat i, com a

conseqüència, apareixen com a destinataris de diverses de les actuacions previstes per tal de reduir el total de residus generats a la ciutat.

En aquest marc, l'Ajuntament de Barcelona, mitjançant el programa Escoles+Sostenibles, ofereix suport a alguns centres escolars en la preparació, redacció, implementació i seguiment del Pla de Prevenció de Residus propi.

L'escola FEM LA MERCED, fruit del seu compromís amb la sostenibilitat i amb la voluntat d'aprofundir en la temàtica concreta dels residus, ha treballat per definir aquest Pla de Prevenció de Residus que recull:

- L'estat actual de la generació de residus del centre recollit en els plànols realitzats
- L'acció i/o accions de quantificació de residus executades
- Les dades de residus ja disponibles de cursos i accions anteriors
- Les actuacions de prevenció de residus que el centre ja està portant a terme en el moment de redacció d'aquest pla
- Les actuacions que el centre es planteja portar a terme en els anys vinents
- I les eines previstes pel seu seguiment

La redacció d'aquest Pla ha estat possible gràcies a la participació dels diferents actors involucrats en el Programa Escoles+Sostenibles:

- Els representants dels alumnes: dues alumnes de 1r de Batxillerat
- Els representants del professorat: més endavant comptarem amb la col·laboració d'altres professors

Aquesta redacció del Pla ha estat elaborada per la coordinadora de Medi Ambient de l'escola, amb la col·laboració de dues alumnes de 1r de Batxillerat.

2. Plànol de residus

Com a primer pas per conèixer els residus que es generen al centre, s'ha elaborat un plànol detallat amb les fraccions de residus que es generen a cadascun dels espais.

Aquests plànols han estat realitzats per Clara Casas i els/les alumnes de 1r de Batxillerat a partir de Plànols oficials de l'edifici utilitzats pel simulacre d'incendis

Els diferents colors i símbols presents en el plànol indiquen els diferents tipus de residus: paper (blau), paper d'alumini (lila), verd (vidre), envasos (groc), orgànica (marró), piles i tònners (vermell), rebuig, (gris), roba (rosa), taps, (negre) i fusta (marró clar)

3. Quantificació de residus

- Un cop situats en el plànol els diferents residus generats a cada espai, es planteja la quantificació d'alguns d'aquests residus.
- Durant el curs 2015- 2016, hem portat a terme quantificacions referents al paper.

Es recull el paper dels contenidors específics situats a les aules d'una planta i es pesa. Hem quantificat el 2n pis on hi ha els cursos d'eso i 1r de Batxillerat. La periodicitat de buidatge és setmanal.

Resultats: PAPER 2n pis

- 8,125 Kg de paper a tota la planta setmanals.
- 1,625 Kg de paper a tota la planta cada dia.
- 286 Kg de paper totals anuals (si el curs té 176 dies)

- 2,30 Kg de paper per alumne /curs(124 alumnes)

3. Projecte Embolcalls + Sostenibles

Aquest curs el Projecte Embolcalls Més Sostenibles l'hem aplicat a P3, P4 i P5. Tenim dades sobre embolcalls dels esmorzars . Quantificació feta durant l'abril de 2016. Aquest projecte el fem cada any amb cursos de primària i secundària. Enguany hem triat P3 i P4 planta baixa, P5 a la primera planta.

S'ha recollit els embolcalls dels esmorzars durant 3 dies a les 3 classes de Parvulari. Això s'ha fet dues vegades en aquest curs (1a diagnosi i 2a diagnosi). Una vegada recollits, es pesen i s'omple una graella específica del Projecte.

- A partir dels valors de la 2a diagnosi, es calculen les dades de massa de residus per dia i posteriorment es passa a extrapolar a un valor anual. A partir d'aquest valor, es divideix pel nombre d'alumnes diagnosticats i es troba el valor per cada alumne en un any o curs.
- Resultats: valors en massa durant 3 dies en la 2a diagnosi:
- P3: 250,7 gr P4: 178,1 gr P5: 285,9 gr
- Total al Parvulari: 714,7 gr durant 3 dies. Cada dia seran: 238,23 gr
- Un curs té 176 dies: 41,929 Kg de residus dels esmorzars del parvulari (3 cursos: 63 alumnes)
- Kg totals anuals (curs) de residus: 41,929 Kg
- Kg per alumne (curs): 665,53 g
- Aquests valors han millorat respecte a principi de curs (1a diagnosi) quan encara no havíem repartit els embolcalls sostenibles. No obstant això, hem d'iniciar una campanya per reduir o, millor, eliminar els envasos de líquids, suc de fruites, batuts...i erradicar el paper d'alumini!!
- El proper Projecte Triennal d'Escoles Més Sostenibles segurament el dedicarem a eradicar el paper d'alumini i els envasos de suc de fruites.

Acte de cloenda Embolcalls Més Sostenibles

Des de fa uns anys l'escola participa en aquest programa conjuntament amb 72 escoles més de Barcelona.

Els objectius principals són:

- Reduir al màxim els residus, a partir de la utilització d'embolcalls reutilitzables (carmanyoles, bossetes, boc&rolls...) i fer desaparèixer l'ús del paper d'alumini.
- Aprendre, implicar i sensibilitzar a tota la comunitat educativa sobre la importància de generar menys residus.

5. Foment de l'ús de gots reciclables en les festes de l'escola

Aquest curs hem comprat gots reciclables nous. Els hem personalitzat amb el logo de l'escola. Aquests gots es dispensaran amb la beguda corresponent per un 1 € i, quan es torna el got, es retorna 1 €.

Hem decidit utilitzar gots reutilitzables en les festes de l'escola per:

1. Reduir l'empremta ecològica de les festes gràcies a la reutilització i reciclatge dels gots, evitant els gots de plàstic i les llaunes

2. Comunicar amb aquest gest la nostra intenció de reduir residus, tot sensibilitzant els usuaris i assistents a la nostra festa.
3. Fer una compra responsable basada en el sistema de reutilització de gots, augmentant la consciència ecològica de la comunitat educativa
4. És un got personalitzat amb el logo de l'escola, reforçant la voluntat dels alumnes en formar part de l'escola.

6. ORGANITZACIÓ DE L'HORT

Amb un grup d'alumnes de 2n ESO hem activat el nostre hort, amb nous planters. Les collites les han fet els/les alumnes de Infantil.

Vam plantar enciams, maduixeres, raves i plantes aromàtiques.

7. El Punt Verd Mòbil Escolar ha vingut de nou a l'escola!

El PVME al davant de l'escola el passat

dijous 15 d'octubre en torn de matí

(de 08:50 a 12:45h). La visita del PVME és un bon moment per desfer-se dels residus especials que es generen al centre i a la vegada sensibilitzar a tota la comunitat educativa sobre la prevenció i correcta gestió dels residus.

QUÈ HI PODEM PORTAR?

- Aerosols
- Ampolles de cava
- Aparells elèctrics petits
- piles alcalines, de botó i altres
- cartró
- Fusta
- Informàtica: teclats, ratolins... / TV, ràdio...
- Radiografies
- Telèfons mòbils
- Tònners / cartutxos de tinta
- Juguines elèctriques i electròniques
- bombetes

RESIDUS QUE NO PODEM PORTAR

Medicaments caducats, residus sanitaris, residus orgànics, restes vegetals, runes, mobles i trastos, restes de fustes, grans electrodomèstics, aparells elèctrics i electrònics grans (tipus una fotocopiadora, p.e.), substàncies tòxiques (àcids, pintures...)

8. ROBA AMIGA

El consum anual per persona es troba entre els 7 i els 10kg de roba ó de residu tèxtil, sense tenir en compte la quantitat de residu d'aquests tipus que genera l'industria del sector. La

recollida selectiva de roba usada, sabates, roba de la llar i altres residus tèxtils, per a la seva revalorització, ofereix oportunitats per a la reutilització en el mercat de segona mà i redueix de forma considerable el volum de residus que van a parar als abocadors o incineradores. Ampliar la vida útil de la roba es també una aposta per fomentar la reutilització i la reducció del consum de recursos.

La nostra escola participa durant tot el curs, recollint la roba de les famílies per a donar un nou ús i promocionar llocs de treball.

Cada mes, fixem dos dies per a que les famílies portin roba i la cooperativa Roba Amiga la vé a recollir 1 dia assignat cada mes.

9. Concurs de recollida de piles, 2n any

“Les Piles, a l'Apilo de l'Escola”

LES PILES ESGOTADES TENEN UNA NOVA VIDA

AL PLANETA RECICLATGE

LA COMPETICIÓ DE RECOLLIDA DE PILES!

La normativa europea i estatal estableix que a partir de l'any 2015 s'ha de recollir un 45% de les piles i acumuladors portàtils que surten al mercat. Actualment a Catalunya només recollim el 34%. Per tant, per complir amb la normativa hem d'incrementar la recollida selectiva de piles de forma significativa. Per aquest motiu, és molt important la participació de totes i cadascuna de les escoles.

És per això que la nostra escola torna a muntar la campanya de la Generalitat de Catalunya juntament amb l'Agència de Residus de Catalunya. El projecte APILO XII proposa fer una recollida selectiva de piles usades. Hem instal·lat un contenidor per a poder desfer totes les piles que recullin els/les nostres alumnes. Les piles recollides es portaran a les plantes de reciclatge d'aquests materials. D'aquesta forma intentarem ser una escola més sostenible, promoure el reciclatge i millorar el nostre Planeta!.

Benvinguts a l'univers de l'Apilo, el coet que fa que les piles esgotades arribin al Planeta Reciclatge.

Ens hem inscrit al concurs Les piles, a l'Apilo de l'escola i ha aterrat un coet contenidor Apilo a la nostra escola. Les tres escoles que recullin més piles per alumne en el període d'un mes seran premiades. Amb la vostra ajuda, podrem localitzar, recollir i enviar totes les piles al Planeta Reciclatge.

La nostra missió com a agents Apilo és omplir entre tots el coet contenidor de piles esgotades, i perquè així pugui arribar al Planeta Reciclatge!

Us animem a que PARTICIPEU EN EL CONCURS i porteu a l'escola quantes piles com sigui possible!

10. ACTIVITATS A PRIMÀRIA

1. Hem plantat unes llavors... i ara a esperar

De bon matí anem a la terrassa i, amb la senyoreta Alexandra, plantem llavors! Ja ho tenim tot preparat per aconseguir que ens 'creixi el cabell', sortirà bé? Aigua i sol i, anar controlant cada dia! Quins nervis! Quina emoció!

2. La segona recol•lecta a l'hort!

Els petits de l'escola tenim molta cura de l'hort i, poc a poc, anem recollint els seus fruits. Cebes, enciams, raves, bledes... maduixes... Quina collita més bona! La vam repartir entre els Lleons, els Dofins i els Pollets i ja ens hem emportat gairebé tots algun fruit a casa. Ara, tornarem a plantar i, seguirem cuidant l'hort amb moltes ganes i il•lusió, com fins ara!

3. Els més petits de l'escola també tenim cura de l'hort!

A la terrassa tenim un hort urbà i, ens encanta cuidar-lo! Estem aprenent moltíssimes coses! Tots estem implicats i, estem vivenciant conceptes treballats a les classes! El procés de creixement tot plantat les llavors i fent observacions periòdiques,... les hortalisses, els vegetals i les fruites, les actituds i hàbits de cura i responsabilitat mediambiental...

Els lleons reguem els dilluns, els pollets reguem els dimecres i els dofins reguem els divendres! Quines verdures més bones recollirem!

Ah! Tenir l'hort ens fa recordar la importància d'una alimentació variada i saludable!

4. Learning about ecosystems!

5th primary students. In groups and taking profit of working in a cooperative way, 5th primary students started to investigate about different kind of ecosystems around the world. They've searched information about the coral reef, the savannah, the tropical rainforest, the ocean and tundra. As you can see, ICT is helping them to work meaningfully and enjoying at the same time. Their knowledge is increasing a lot and they are having so much fun.

We'll show you the final results very soon!

5. Els més petits de l'escola comencem un projecte nou!!

Un projecte educatiu per fomentar la reducció dels embolcalls dels esmorzars i promoure la conscienciació, l'aprenentatge i la implicació de tota la comunitat educativa envers la prevenció de residus.

Un pla de prevenció dels embolcalls dels esmorzars en un procés col•lectiu i d'aprenentatge des de l'acció.

Després de mirar les nostres paperes de classe... Quants suc!! Quants iogurts!! Quant paper d'alumini!! Una pila de residus que els hem d'eliminar!!!

Comencem!!! Ens hem fet fotos amb els residus abans d'usar els embolcalls nous, en uns dies la

tornarem a fer! Esperem q cada cop hi hagi menys residus...

6. Esmorzar bé, esmorzar saludable!!!!

Cada cop som més els nens i nenes de P4 que portem fruita per esmorzar! Des de ben petits els hem d'educar perquè mengin aliments sans.

I tu? Esmorzes correctament cada dia?

7. COMENÇA L'HORT A P-5!!

Hem començat a plantar les primeres llavors de pastanagues, pèsols i plantes aromàtiques i hem regat amb molta il.lusió tot el que hem plantat. Ara el que toca és cuidar-lo i esperar la nostra primera collita.

11. Ja tenim grup d'ornitologia!

Fa un parell de mesos vam considerar interessant que l'escola se sumés a Ocells dels jardins. Es tracta d'un projecte de participació ciutadana impulsat per l'Institut Català d'Ornitologia que té com a objectiu ajudar els científics a comprendre per què i quan visiten els ocells els nostres jardins.

Així, vam fer una crida a la participació dels alumnes de 4t, 5è i 6è de primària i de tots els grups d'ESO. La resposta va ser un èxit: tenim un grup de quinze joves ornitòlegs que aquest dissabte, dia 30 de gener, han dut a terme un primer cens dels ocells que fan ús del nostre pati i del jardí adjacent. Ara només toca enviar els resultats a l'ICO i comunicar-los als companys de classe. Segur que es sorprendran quan sàpiguen que tenim altres veïns, a part dels coloms! Els nostres joves naturalistes s'ho han pres amb molt d'interès i han demostrat una gran cura i responsabilitat. Cal que sapigueu que el grup no és tancat; si algú no ha participat en les activitats que hem fet fins ara per la raó que sigui només li ho ha de comunicar a la tutora. No ens fa por créixer!

Si teniu interès a saber els resultats de la nostra recerca, connecteu-vos a www.ocellsdelsjardins.cat.

12.

Enguany la nostra escola participa en el Compromís de Barcelona pel Clima

Nosaltres, les 800 entitats ciutadanes vinculades a la xarxa Barcelona + Sostenible, signants del Compromís Ciutadà per la Sostenibilitat 2012-2022 conjuntament amb l'Ajuntament de Barcelona,

amb motiu de la celebració a París de la COP-21, la 21a Conferència de les Parts de la Convenció Marc de les Nacions Unides sobre el Canvi Climàtic, on es reuneixen els 196 Estats que l'han ratificada, per tal d'afrontar la necessitat d'assolir un nou acord internacional sobre el clima, aplicable a tots els països, amb l'objectiu de mantenir l'escalfament global per sota dels 2°C
DECLAREM QUE:

Volem que Barcelona sigui capdavantera i referent en la protecció climàtica.

Prenem com a punt de partida i referència els compromisos ja adoptats i volem fer un pas més a escla de ciutat, amb la xarxa de signants del Compromís Ciutadà per la Sostenibilitat i amb tots els barcelonins i barcelonines que s'hi vulguin sumar, per contribuir a la reducció d'emissions i a l'adaptació al canvi climàtic en els propers anys.

Amb l'acció col·lectiva volem aconseguir que l'any 2030 Barcelona pel que fa a mitigació, hagi reduït els seus nivells d'emissions de CO2 equivalent per càpita un 40% respecte als valors del 2005.

pel que fa a adaptació, hagi incrementat el verd urbà en 1,6 Km², és a dir, 1 m² per cada habitant actual

Per avançar vers aquests objectius definim un primer full de ruta amb un seguit de projectes a realitzar en els propers dos anys.

L'Ajuntament de Barcelona i la ciutadania ens comprometem junts i els uns amb els altres, cadascú en el seu propi àmbit, i sumem les iniciatives per desenvolupar aquest Compromís de Barcelona pel Clima.

I emplacem els diferents col·lectius econòmics i socials, administracions, empreses, agents i entitats socials i ciutadania per a que, cadascú en la mesura de les seves possibilitats, promouguin, impulsin i liderin actuacions que afavoreixin la mitigació del canvi climàtic i l'adaptació de la nostra ciutat per prevenir-ne els impactes.

Barcelona, novembre de 2015

Una oportunitat: la conferència de les Nacions Unides sobre canvi climàtic (COP21). Un repte: impulsar el compromís de Barcelona pel clima

Enguany, França ha estat l'amfitriona de la 21a Conferència de les Parts de la Convenció Marc sobre Canvi Climàtic, la COP21 per les seves sigles en anglès. Es tracta de la sessió anual que realitzen els 196 estats de les Nacions Unides que han ratificat la Convenció, els quals constitueixen les "parts" interessades. La COP21 afronta la necessitat d'assolir un nou acord internacional sobre el clima, aplicable a tots els països, amb l'objectiu de mantenir l'escalfament global per sota dels 2°C.

Amb motiu de la COP21, l'Ajuntament de Barcelona es proposa fer explícit el compromís de la ciutat en la lluita contra el canvi climàtic, i ho vol fer de mà de la ciutadania. Amb aquesta finalitat, es planteja treballar amb els membres de Barcelona + Sostenible un procés previ a la COP que permeti elaborar un missatge local per portar a París, que alhora actuï com a full de ruta per a Barcelona a curt termini.

El Compromís Ciutadà per la Sostenibilitat ja inclou objectius i línies d'acció relatius a l'energia i al canvi climàtic, per la qual cosa es pren com a punt de partida i referència. Es planteja reafirmar els compromisos municipals adquirits (Pacte d'Alcaldes, Alcaldes per l'Adaptació) i fer un pas més: definir col·lectivament les prioritats i el full de ruta per tirar endavant la contribució de la xarxa Barcelona + Sostenible a la reducció d'emissions de gasos d'efecte hivernacle.

La nostra escola participa en un Grup de treball

Es proposa crear un grup de treball sobre energia i canvi climàtic, previ a la COP21

Es planteja cercar una resposta col·lectiva a la pregunta: A partir dels compromisos adquirits en el Compromís Ciutadà per la Sostenibilitat 2012-2022, què fem davant del canvi climàtic? I més específicament: Quines són les prioritats, els reptes i el full de ruta a seguir durant els propers 2 anys

Amb aquesta finalitat, es convoca un grup de treball obert a tots els membres de la xarxa Barcelona + Sostenible. Els seus objectius són:

- Desenvolupar una proposta de compromís de Barcelona pel clima amb projectes per als propers dos anys, partint del Compromís Ciutadà per la Sostenibilitat.
- Presentar la proposta a la xarxa Barcelona + Sostenible per recollir les seves aportacions i validar-la.

Sessions de treball

1a sessió

El passat dimarts 29 de setembre, va tenir lloc a la sala Hangar la primera sessió del grup de treball d'energia i canvi climàtic. La benvinguda va anar a càrrec de Janet Sanz Cid, tinenta d'alcaldia d'Ecologia Urbana i Eva Herrero, comissionada d'Ecologia. A continuació, Cristina Castells Guiu, directora d'Energia i Qualitat Ambiental i Irma Ventayol Ceferino, de l'Oficina de Sostenibilitat van presentar 'El canvi climàtic a Barcelona', per contextualitzar la jornada i tenir clar el punt de partida del grup de treball. Finalment, els 70 membres de Barcelona + Sostenible que van assistir a l'acte van participar en una dinàmica per identificar àmbits d'actuació, actors implicats i impactes desitjats per fer front al canvi climàtic.

2a sessió

La segona sessió del grup de treball d'energia i canvi climàtic va tenir lloc el passat dimarts 6 d'octubre a la sala Hangar. Reprenent la pluja d'idees de la primera sessió, es van formar subgrups per treballar sobre les següents temàtiques: estalvi i eficiència, renovables, mobilitat sostenible i desenvolupament urbà, verd i biodiversitat, economia baixa en carboni, residus, salut i benestar i educació i sensibilització. A la darrera part de la jornada, un representant de cada subgrup va presentar dues propostes de projectes, tancant la sessió amb un total de 10.

Tercera sessió (09/02/16): Compromís de Barcelona pel Clima. Què podem fer els centres educatius?

A la tercera i última sessió del curs, vam escoltar a l'Irma Ventayol, de la Direcció de Serveis d'Estratègia i Cultura de Sostenibilitat. L'Irma ens va fer una bona introducció al fenomen del Canvi climàtic (què és, quines causes té, quines en són les conseqüències i com hi hem de fer front). Una de les idees més importants va ser que el canvi climàtic no és una problemàtica de futur, sinó que és un problema i repte del present. Per tal de fer-hi front, hem de prendre mesures d'estalvi, de mitigació i d'adaptació. Ens va estar explicant que a Barcelona ja fa temps que s'està treballant en aquest sentit (reduint el consum energètic per lluminària, impulsant un tipus de mobilitat més sostenible, incrementant l'espai verd de la ciutat, etc.).

Per últim ens va parlar sobre el Consell Ciutadà per la Sostenibilitat, en el qual hi ha deu representants de centres educatius, i del Compromís Barcelona pel Clima. Per tal de visualitzar tot el que ja s'està treballant i es voldria treballar des dels centres en qüestions de canvi climàtic, vam fer una petita dinàmica on van sorgir experiències i accions ben diverses, emmarcades en cada un dels 9 projectes que es desenvoluparan dins del marc d'aquest compromís.

Moltes de les accions que es fan des dels centres educatius tenen incidència en el model de consum i de ciutat i ajuden a treballar conjuntament amb la resta de veïns i veïnes per lluitar i mitigar els efectes del canvi climàtic.

Per acabar, en Lluís Sala, mestre del col·legi Sant Ramón Nonat i vice-president del Consell Ciutadà per la Sostenibilitat, ens va explicar el que han organitzat amb l'Skamot verd de l'escola: LA REVOLUCIÓ VERDA. Ens van convidar a difondre-ho i a participar-hi.

13. FEM COL·LEGI LA MERCED, COM A MEMBRES DEL CONSELL CIUTADÀ PER LA SOSTENIBILITAT I SIGNANTS DEL COMPROMÍS, hem participat en una sessió plenària

L'escola també lluita contra el Canvi Climàtic i per millorar el nostre entorn més proper: el nostre barri i la nostra ciutat. És per això que forma part del Consell Ciutadà per la Sostenibilitat.

L'Espai Jove les Basses va acollir el passat 2 de febrer la primera sessió plenària de 2016 del Consell Ciutadà per la Sostenibilitat. L'acte va ser presidit per l'alcaldeessa de la ciutat i van assistir-hi 9 centres de la xarxa Escoles + Sostenibles.

2. FÒRUM D'EDUCACIÓ AMBIENTAL.CAT Educació per a la sostenibilitat, els dies 2 i 3 d'octubre de 2015 al Palau Robert i a l'Aula Ambiental Bosc Turull

Des de la Societat Catalana d'Educació Ambiental s'organitza aquesta vuitena edició del Fòrum d'Educació Ambiental, amb l'objectiu de seguir reflexionant sobre el futur de l'educació ambiental i marcar-nos nous reptes.

Aquest any sota el títol "Educació per a la sostenibilitat" volem aprofundir sobre el paper de l'educació ambiental vist des de diferents perspectives i amb la biodiversitat com a eix transversal.

El Fòrum dona continuïtat al conjunt d'activitats que es realitzaran a Barcelona amb motiu de les III Jornades PAN-Europees d'educació ambiental els dies 1 i 2 d'octubre de 2015.

Divendres i dissabte, 2 i 3 d'octubre, es va realitzar el FÒRUM D'EDUCACIÓ AMBIENTAL.CAT Educació per a la sostenibilitat, emmarcat dins de les activitats paral·leles a les III Jornades PAN-Europees d'educació ambiental cap a la Sostenibilitat que es van realitzar a Barcelona els dies 1

i 2 d'octubre.

El Fòrum enguany es va dividir en dues jornades per aprofundir sobre el paper de l'educació ambiental des de tres perspectives diferents i amb la biodiversitat com a eix transversal.

Divendres dia 2 a Palau Robert la jornada es va centrar en una aproximació a la biodiversitat a partir de l'experiència de diferents equipaments i projectes. Així de la mà de l'Esther Fanlo (Parc de la Mitjana), d'en Joan Manel Riera (Casa Capell) i de la Belén Fernández-Villacañas (Museu de Ciències Naturals de Granollers) vam reflexionar sobre com quines propostes contribueixen a fomentar la descoberta de l'ecosistema urbà i com aborden la relació de les persones amb el seu entorn des d'un enfoc socioambiental aquests tres centres.

Aprofitant que la jornada es feia a Palau Robert, acompanyats de l'Albert Torras, comissari de l'exposició "Camins de Natura, Itineraris Vitals", vam descobrir secrets del Jardí del Palau Robert i també de l'exposició que romandrà oberta fins el 31 de gener del 2016 a la Sala Cotxeres. Per finalitzar la primera jornada del Fòrum, l'Arnau Mundet i en Lluís Pagespetit van dinamitzar la sessió de treball "Com creem cooperativament un itinerari?". Amb l'exemple de la proposta d'itinerari que s'està projectant a l'entorn de l'Aula Ambiental Bosc Turull els dos grups vam treballar cooperativament per descobrir els punts forts i febles que cal de tenir presents per tal de dissenyar un itinerari de natura.

Dissabte dia 3 la jornada del Fòrum es va traslladar a les instal·lacions de l'Aula Ambiental Bosc Turull. L'objectiu principal de la jornada va ser treballar i reflexionar sobre l'educació per a la sostenibilitat des de tres perspectives (educació formal, educació informal i educació informal). A partir de tres experiències presentades per la Núria Cruset (Minyons Escoltes -Guies de Sant Jordi de Catalunya), en Llorenç Planagumà (CST. Centre per a la Sostenibilitat Territorial), la Clara Casas i la Rosa Martínez (Com a mestres de dos escoles diferents) ens vam dividir en tres grups que simultàniament van fer tallers per treballar els conceptes prèviament explicats.

14.

Els dies 1 i 2 d'octubre de 2015 es van celebrar les III Jornades Paneuropees d'Educació Ambiental cap a la sostenibilitat

EIXOS TEMÀTICS DE LES JORNADES

1. FORMO PART D'UNA ESCOLA, FORMO PART DE L'ENTORN

Si volem aconseguir una ciutadania amb sentit crític i compromesa amb el seu entorn, amb voluntat i amb capacitat per actuar, necessitem transformar les escoles en uns espais on realitzar aquest aprenentatge. Un lloc on els nois i noies siguin els protagonistes de la millora ambiental de la seva escola i del seu entorn. Necessitem que l'educació per a la sostenibilitat impregni tots els àmbits d'actuació d'un centre educatiu. Per fer-ho, un punt clau és la capacitació del professorat per liderar aquesta transformació en el centres i una eina clau és el treball en xarxa entre tots els agents d'un territori que estan impulsant l'educació per a la sostenibilitat i que donen suport al professorat en aquest procés d'ambientalització del seu centre.

Quines estratègies de capacitació del professorat estan donant bons resultats?
Com aconseguim un treball en xarxa que afavoreixi la cooperació entre escoles?
Com es pot treballar la complexitat dels temes ambientals de forma col•laborativa amb altres actors socials?

2. ESTIC PREPARAT?

Les múltiples dimensions de la crisi actual (econòmica, financera, alimentària,

4.2 Recursos

Objectius

Minimitzar els residus que es generen en els esmorzars.

Augmentar el verd a l'escola

Aprofitar els residus orgànics per generar compost

Embolcalls i gots sostenibles

Accions

Participació en el projecte embolcalls més sostenibles

Fer un taller de compostatge

Fer un taller de reconeixement de diferents residus generats a l'escola

Realitzar un taller de soroll

Participar en un taller Ecociutat, sensibilitzant en la sostenibilitat a la ciutat

Participar en el Pla de Prevenció de residus

Temporalitat

2013-14: participació en el projecte embolcalls, taller de compostatge, taula hort, hort vertical

2014-15: continuar amb els embolcalls sostenibles, fent-ho extensiu a la resta de cursos de primària. Continuar amb el compostatge, taula hort

2015-16: embolcalls sostenibles a la resta de secundària, utilitzar el compost pel nostre hort escolar, gots sostenibles

Responsable

Clara Casas, Glòria Degà, tutors dels cursos implicats

criteris i indicadors d'avaluació

Fer anàlisi de la quantitat de residus que es generen, prenent mostres en dies puntuals
Localitzar els punts de generació de residus a l'escola

Memòria

4.3 Entorn

Objectius

Millorar el benestar físic de l'escola, augmentant el verd.

Accions

Augmentar el verd, organitzant un jardí vertical. Augmentar l'hort escolar en una segona taula, augmentar la diversitat del conreu.

Temporalitat

2013-14: comprar una segona taula d'hort escolar, planificar la confecció del jardí vertical

2014-15: confeccionar el jardí vertical, continuar amb l'hort escolar.

2015-16: responsabilitzar a un curs en el manteniment del jardí vertical, continuar amb l'hort urbà

Responsable

Clara Casas, Glòria Degà, Manel gendrau, tutors dels cursos implicats

criteris i indicadors d'avaluació

Grau d'acceptació de les feines de l'hort i del jardí vertical, per part dels/les alumnes

Grau de conscienciació en la reducció de residus

Memòria

4.4 Clima social

Objectius

Motivar els alumnes en la participació dels projectes mediambientals, així com en facilitar la comunicació de les activitats a la resta de la comunitat educativa. Promoure una actitud positiva davant dels canvis.

Accions

Organitzar activitats de participació, tallers, ecofestes escolars...
Promoure la comunicació dins i amb els altres centres.

Temporalitat

curs 2013-14: organització de tallers mediambientals i promoure la seva difusió a la web de l'escola
curs 2014-15: responsabilitzar a un grup d'alumnes en la comunicació de fets mediambientals de l'escola i/o fora d'ella
curs 2015-2016: muntar ecofestes, tallers sobre residus, Participació en el Pla de Prevenció de Residus

Responsable

Clara Casas, alumnes de la comissió, alumnes de 1r de Batxillerat (ciències)

Criteris i indicadors d'avaluació

Fer enquestes sobre aspectes d'actitud mediambiental dels integrants de la comunitat educativa.

Grau d'acceptació dels gots sostenibles en les ecofestes

Grau d'utilització dels embolcalls sostenibles

Memòria

4.5 Intercanvis

Objectius

Promoure la comunicació amb altres escoles per tal d'intercanviar experiències en el marc mediambiental.

Afavorir les relacions humanes entre els/les alumnes, aprofitant actes de medi ambient

Accions

Participació en projectes que promou l'Ajuntament de Barcelona

Temporalitat

curs 2013-14: participació en actes d'Agenda 21 Escolar, i de projectes

curs 2014-15: participació en els mateixos actes del curs passat i d'altres que puguin apareixer, afegint actes entorn a la salut

curs 2015-16: muntar ecofestes

Responsable

Clara Casas Casas

criteris i indicadors d'avaluació

Analitzar els intercanvis que es fan en el marc d'Agenda 21 Escolar, i si aporten noves idees i sinèrgies.

Memòria

4.6 Suport

Despeses per any (1r, 2n, 3r)

600 al començar el primer any

600 al segon any

Cost total del projecte(€)

1200,00

Subvenció atorgada (€)

1200.00

Informació

Participar en les sessions informatives que ofereix l'Agenda 21 escolar, el primer any i Escoles Més sostenibles posteriorment, participar en les sessions informatives i de treball d'Embolcalls Més Sostenibles.

Formació

Participar en tallers i cursos que ofereix l'Agenda 21 escolar

Assessorament presencial

Seria interessant comptar amb l'ajut d'un assessor que

Recursos didàctics

visités l'escola una vegada al trimestre
Comptar amb el material del centre de recursos, com
sonòmetres...,maletes..

Suggeriments

Cal que les dates dels actes puguin conciliar-se amb el
desenvolupament de les activitats acadèmiques de l'escola

Altre suport

Memòria

L'equip directiu del Centre i/o el Consell Escolar coneix i comparteix l'esperit d'aquest projecte i està disposat a facilitar el seu desenvolupament:

Nom i signatura d'un membre de l'equip directiu:

Recordeu: Si teniu dubtes, demaneu ajut a la secretaria d'Escoles+Sostenibles!

Secretaria Escoles+Sostenibles

Pg.de Salvat Papasseit, 1. 08003 Barcelona

Tel.: 93 256 25 99

escolessostenibles@bcn.cat

<http://www.barcelona.cat/escolessostenibles>

Horari Secretaria Bcn E+S: de dilluns a dijous de 8.00 a 17.30 h; divendres de 8.00 a 14.00 h.